

Prosjekt Sogndal – Sauda

Møte med kommunestyret i Samnanger

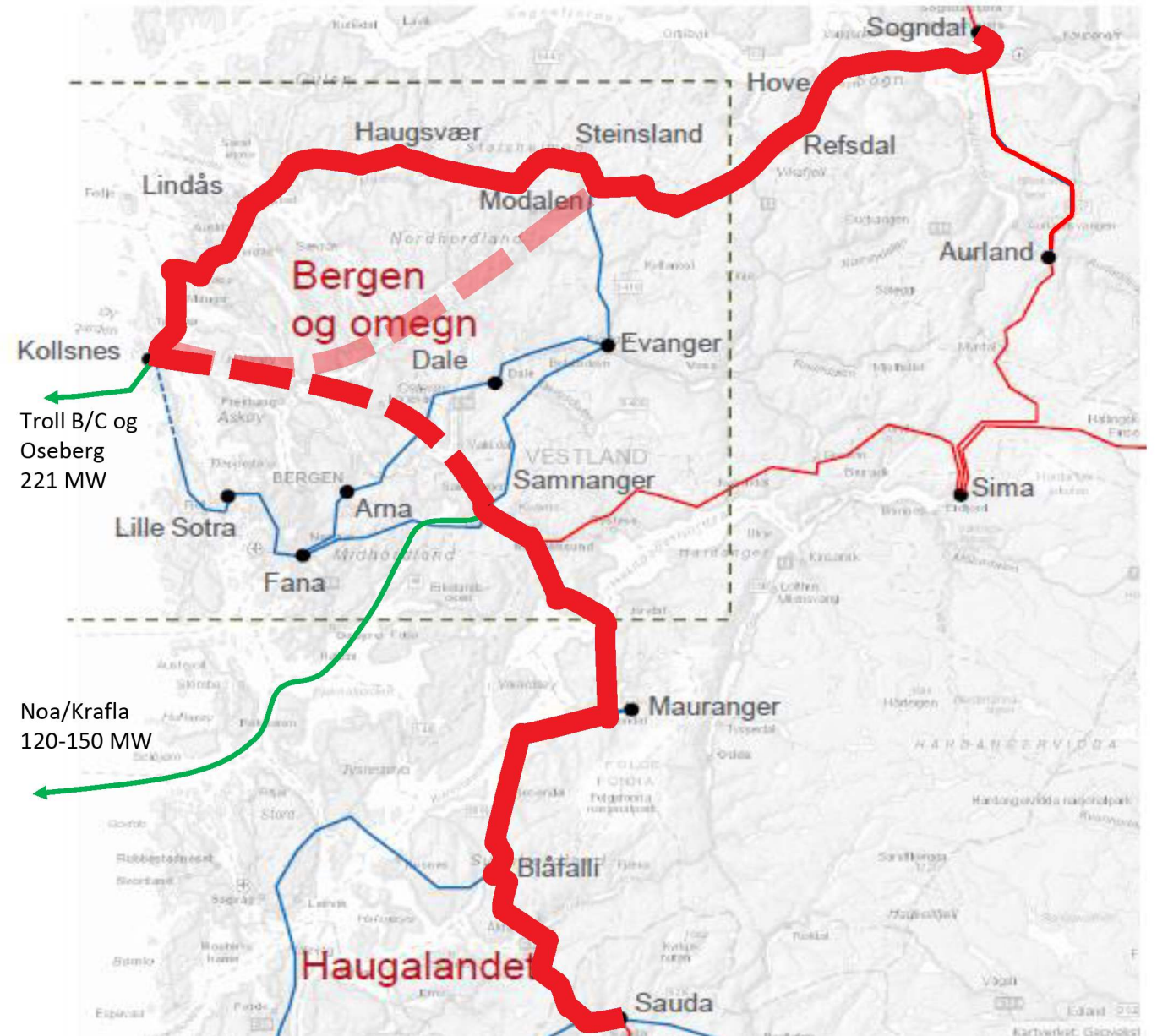
Kenneth Teigenes og Steinar Parelius

Tysse, torsdag 20. april 2023

Tiltakene Statnett vil søke konsesjon for er en del av en større sammenheng

Stikkordene er:

- Forsyningsikkerhet
- Økt strømforbruk
- Bidra til prisutjevning

Hva ønsker vi å oppnå med presentasjonen?

- At alle forstår hvorfor Statnett vil søke konsesjon for tiltakene
- At vi forstår hverandres roller og ansvar
- At vi har en felles forståelse av behandlingsprosessen som ligger foran OSS
- At vi kan ha en god samhandling selv om vi har ulike ståsted

Agenda

- Hvem er Statnett
- Statnetts oppgaver
- Finansiering av nye nettanlegg
- Bakgrunn for prosjektet
- Hvor er vi i prosessen?
- Nærmere om de tiltak som meldes i Samnanger
- Avslutning

Hvem er Statnett?

- Statseid monopol, med et sektorpolitisk formål
- Ingen eierinteresser i kraftproduksjon eller kraftomsetning
- Våre vedtekter sier at vi skal tenke samfunnsøkonomi, dvs. ikke profittmaksimering
- Våre inntekter bestemmes av NVE (inntektsramme), og vi henter inn våre inntekter gjennom tariffing
- "Handelsinntekter" eller flaskehalsinntekter går tilbake til nettkundene som redusert tariff

Statnetts oppgaver

- Hovedoppgave: Bygge, drive og eie transmisjonsnett
- Sektorregulering i energiloven og tilhørende forskrifter
- Tilknytningsplikt for alle som ber om det i kraftnettet
 - Dersom det ikke er nok kapasitet i eksisterende nett, må vi bygge nye anlegg
- Systemansvaret
 - Statnett koordinerer forbruk og produksjon slik at det til enhver tid er momentan balanse
 - I tillegg en rekke andre tekniske oppgaver

Finansiering av nye nettanlegg

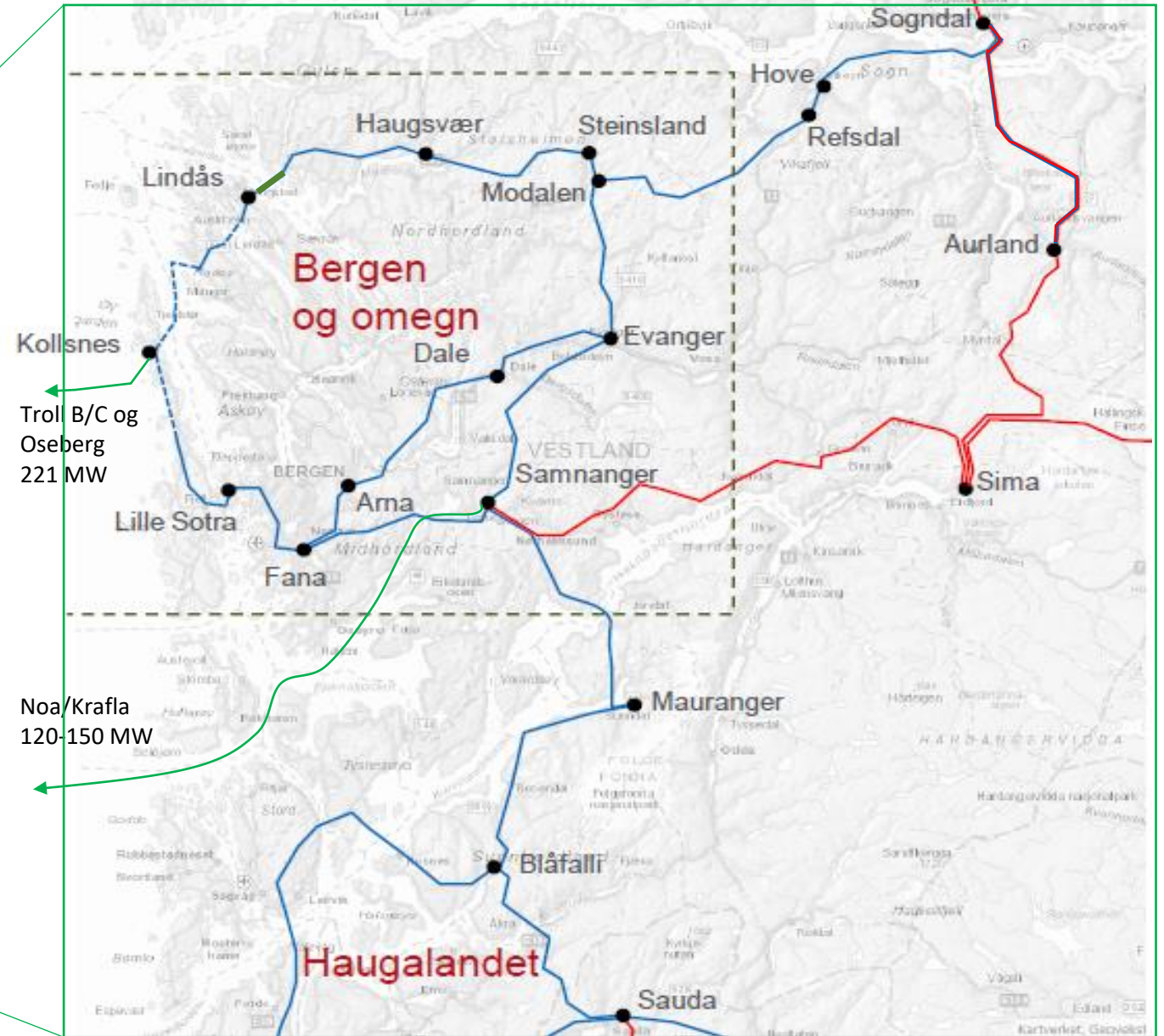
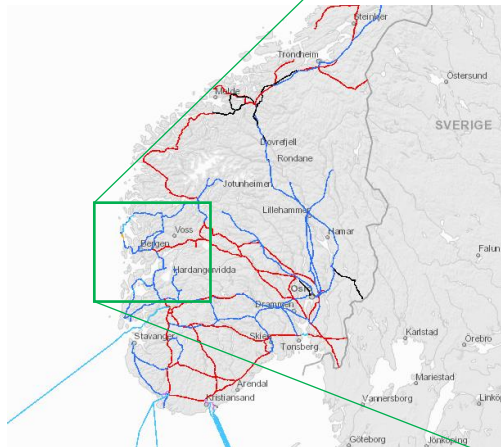
- Nye nettanlegg finansieres gjennom nettleie:
 - Tariff for bruk av nettet
 - Anleggsbidrag
- Tariff for bruk av nettet fordeles på alle nettkunder i hele landet
 - 1/3 husholdninger
 - 2/3 industri, næring og offentlig virksomhet

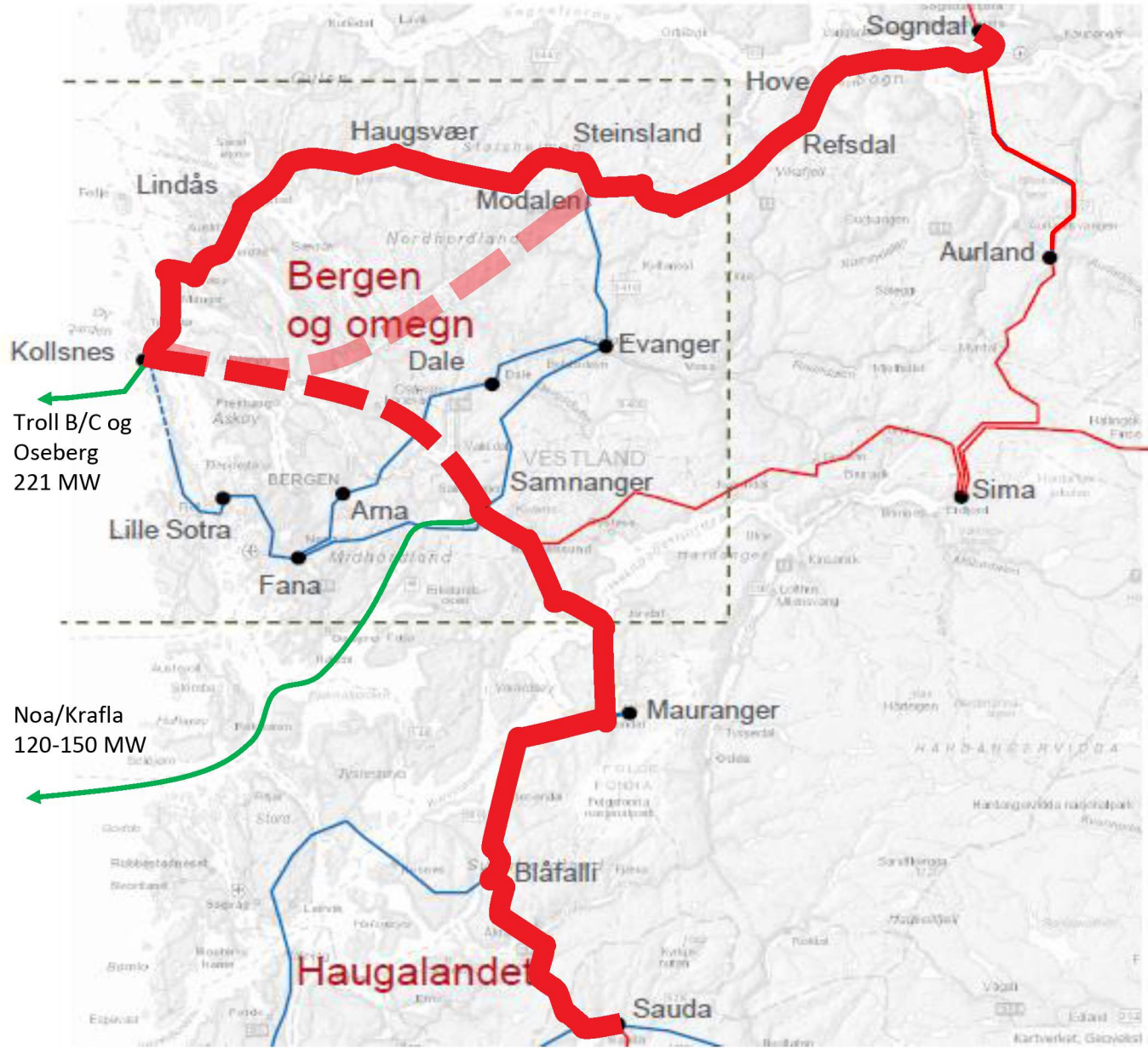
Bakgrunn for at det er behov for å fornye nettet

- Forsyningssikkerhet til eksisterende forbruk, både vanlige husholdninger og industri / næringsliv i hele regionen
- Det grønne skiftet og elektrifisering for at Norge skal nå sine klimamål
- Stor økning i etterspørsel etter tilknytning til ny grønn industri

Oversikt over dagens situasjon i kraftnettet

Målet for prosjektet

Hvor er vi i prosessen?

- [TRINN 1: KONSEPTVALGUTREDNING \(KVU\)](#)
- Det har tidligere vært gjennomført en KVU for Bergen og Omland
- I KVU'en er det redegjort for **behovet** for tiltak i kraftnettet i regionen
- KVU har vært underlagt ekstern kvalitetssikring, og Olje- og energidepartementet har sluttet seg til at det er et behov for tiltak

TRINN 2: MELDING ETTER FORSKRIFT OM KONSEKVENsutredninger

- En melding er en tidlig varsling av et planlagt tiltak
- I meldingen skal Statnett redegjøre for tiltaket og gi en foreløpig vurdering av mulige virkninger for omgivelsene
- Meldingen skal inneholde et forslag til utredningsprogram for hvilke temaer som Statnett mener må utredes videre
- Hensikten med denne prosessen er å bidra til å gi de som kan bli påvirket av tiltaket informasjon om planene, samtidig som disse får anledning til å komme med uttalelser og innspill til hva som bør utredes videre
- Tidlig involvering gjennom månedlige statusmøter med kommunen siden oktober 2022

TRINN 3: HØRING AV MELDING

- NVE orienterer aktuelle høringsparter om høringen. Normalt ber NVE om at tiltakshaver bistår med å sende brev til berørte grunneiere og rettighetshavere. I tillegg kunngjøres høringen
- Berørt kommune, Statsforvalteren og fylkeskommuner er alltid høringspart. Det samme gjelder berørte grunneiere og rettighetshavere. Avhengig av saken orienteres også aktuelle frivillige organisasjoner, foreninger, berørte nettselskaper eller andre som representerer grupper som har interesse i saken
- NVE avholder folke- og kommunemøter i løpet av høringsperioden.

TRINN 4: NVE FASTSETTER ET UTREDNINGSPROGRAM

- På bakgrunn av forslag til utredningsprogram, høringsuttalelser og egne vurderinger fastsetter NVE et utredningsprogram
- Utredningsprogrammet legger grunnlaget for konsekvensutredningen som skal vedlegges en senere konsesjonssøknad
- Her beskrives hvilke tema tiltakshaver skal utrede og framgangsmåten. Alle som har uttalt seg til meldingen blir orientert om det fastsatte utredningsprogrammet

TRINN 5: SØKNAD MED KONSEKVENsutREDNING

- Statnett sender inn konsesjonssøknad etter energiloven og konsekvensutredning utarbeidet på grunnlag av utredningsprogram fastsatt i trinn 2
- Det er vanlig å søke om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse samtidig med konsesjonssøknad og konsekvensutredning
- NVE sender søknad med konsekvensutredning på høring til aktuelle høringsinstanser, mens tiltakshaver orienterer berørte grunneiere og rettighetshavere. Høringsfristen er minimum 6 uker. NVEs praksis er 6-8 uker
- I forbindelse med høringen arrangerer NVE møter med lokale myndigheter og åpne folkemøter. Tiltakshaver deltar på disse møtene

TRINN 1: KONSEPTVALGUTREDNING

+

TRINN2: MELDING ETTER FORSKRIFT OM KONSEKVENSTREDNINGER

+

TRINN 3: HØRING AV MELDING

+

TRINN 4: NVE FASTSETTER ET UTREDNINGSPROGRAM

+

TRINN 5: SØKNAD MED KONSEKVENSTREDNING

+

TRINN 6: HØRING AV SØKNAD

+

TRINN 7: NVE SENDER INNSTILLING TIL OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

+

TRINN 8: BEHANDLING I OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET OG VEDTAK

+

TRINN 9: MILJØ-, TRANSPORT- OG ANLEGGSPPLAN

+

Viktig å merke seg:

- Når NVE sender melding og konsesjonssøknad på høring, kan alle gi innspill
- Innspill må sendes til NVE, ikke til Statnett
- Først når alle tillatelser eventuelt foreligger, kan Statnett starte fysiske arbeider

Korridorer som vurderes i arbeid med melding

Fremdrift i prosjektet

- Arbeidet haster, samfunnets kostnad med å vente er betydelig
- Det er stort fokus på å redusere tiden det tar å behandle søknader
- Statnett vil jobbe for en mest mulig effektiv planprosess, innenfor de rammene som gjelder for våre prosjekter
- Målet er at ledningen er ferdig til 2031

Avslutning

- Statnett håper på et godt samarbeid med alle, i prosessen som står foran oss
- Statnett håper også at vi gjensidig kan ha en lav terskel for løpende dialog ved behov

Takk for oppmerksomheten 😊

Magnetfelt og helseeffektar

Det er ikkje dokumentert nokon negative helseeffektar ved eksponering for høgspentanlegg så lenge magnetfelta er lågare enn grenseverdien. Dette gjeld både for vaksne og barn.

KORT FORTALT

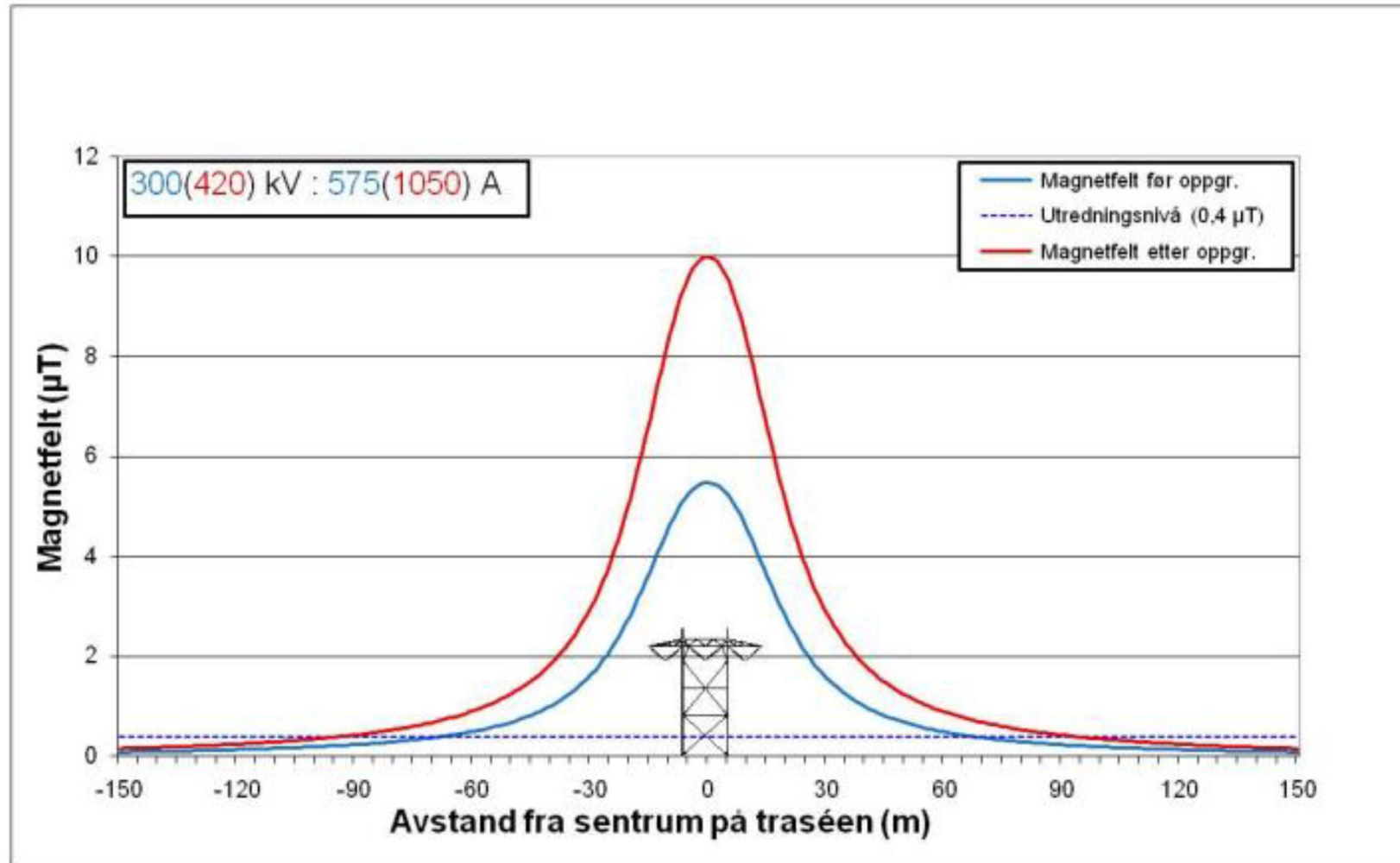
For befolkninga er grenseverdien for magnetfelt frå straumnett 200 mikrottesla (μT).

Befolkninga vil stort sett aldri bli eksponert for så høge verdier.

Typiske verdier i bustader som ikkje er i nærleiken av høgspentanlegg er 0,01–0,1 μT .

Den som planlegg nye høgspentanlegg eller nye bygg der barn har langvarig opphald må greie ut om magnetfeltnivåa kan bli høgare enn 0,4 μT i snitt over året.

Eksempel på magnetfelt for kraftledning

Eksempel på verdier ved bruk av vanlige apparater

Apparat	Avstand i cm	Magnetfelt i μT
Avtrekksvifte kjøkken	40	0,8
Elektriske ovner	30	0,15 - 0,5
Mikrobølgeovner	30	4 - 8
Kaffetraktere	30	0,08 - 0,15
Miksmastere	30	0,6 - 10
Støvsugere	100	0,13 - 2
Komfyr	40	0,25
Kjøleskap	40	0,1
Klokkeradio	40	0,3
TV	40	0,2
Hårtørrere	30	0,01 - 7
Barbermaskiner	3	15 - 1500
Varmekabler i gulv	5	0,2 - 3
Vannseng	10	0,04 - 2,5

- **Induksjonstopper har 20 – 30 ganger høyere magnetfelt enn keramiske topper**

Nedenfor er det vist en enkel sammenligning mellom magnetfeltet fra en vanlig keramisk topp og en helt ny induksjonstopp av et anerkjent merke (ikke et “billigmerke”). Magnetfeltet er målt i forskjellige avstander fra fronten av benkeplaten. Målerverdiene er omregnet til verdier som kan sammenlignes med verdier som vi kjenner fra strømnettet.

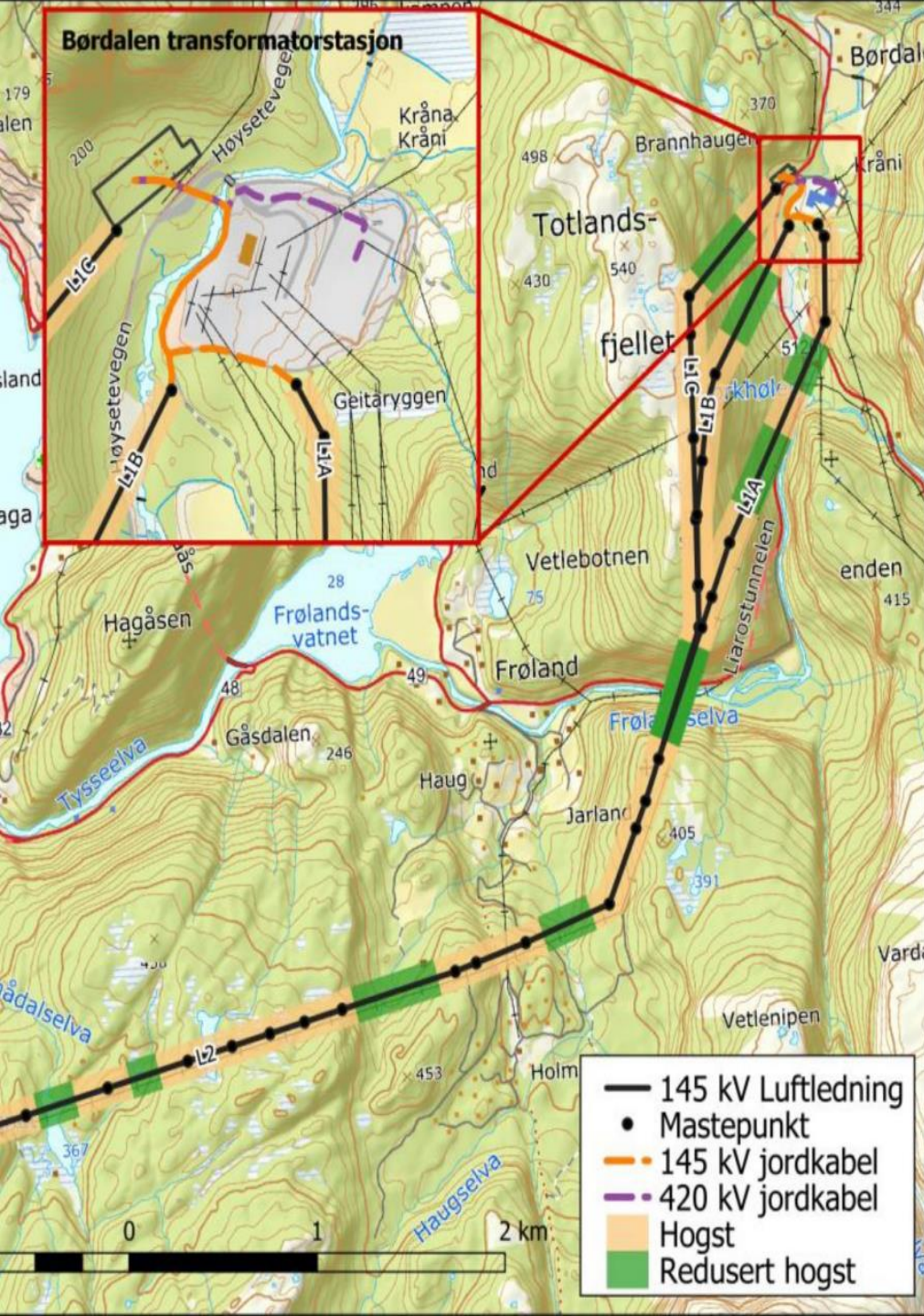
Ekvivalent magnetfelt (nT @ 50 Hz)

Type topp	0 cm	10 cm	20 cm	30 cm	1 m
Induksjon	197 000	41 000	13 000	7 000	1 000
Keramisk	6 000	1 700	700	300	15

Like ved kanten av benkeplaten er magnetfeltet fra en induksjonstopp 30 ganger sterkere enn fra en keramisk topp. I vanlig arbeidsavstand på 30 cm er feltet fra induksjonstoppen ca 20 ganger sterkere enn fra en keramisk topp. Og i en avstand på 1 m er feltet fra den keramiske toppen knapt merkbart, mens induksjonstoppen fremdeles har et felt som tilsvarer 1 000 nT ved 50 Hz.

Landstrømanlegg til NOA / Krafla – Statnetts rolle

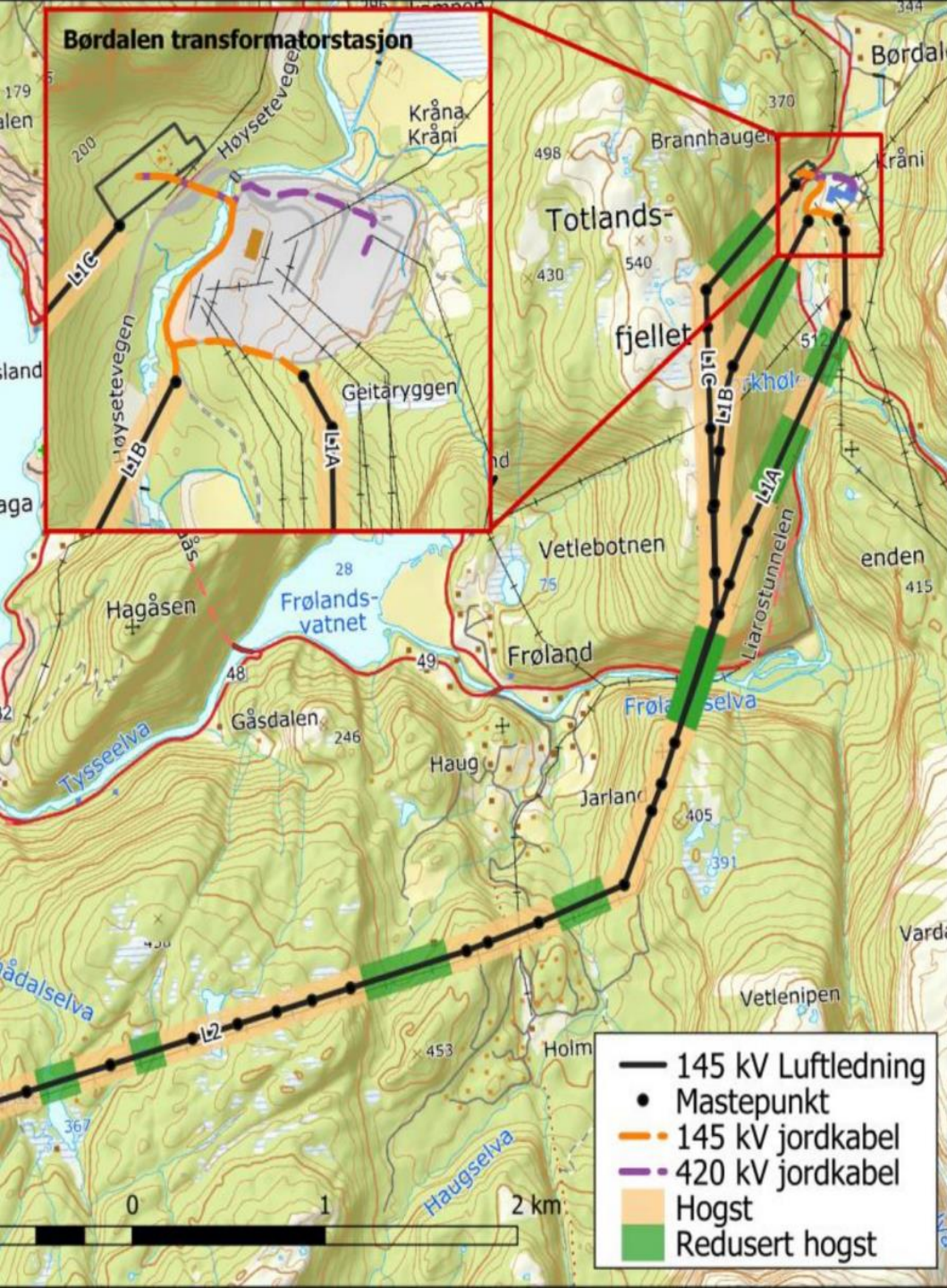
- For Landstrømanlegg til NOA / Krafla, er det Aker BP som planlegger, utreder, søker konsesjon og står for utbygging
- Statnetts rolle er:
 - Systemansvarlig med anbefaling om tilknytningspunkt
 - Eier av Samnanger transformatorstasjon, hvor landstrømanlegget skal tilknyttes transmisjonsnettet
 - Høringspart for Aker BPs konsesjonssøknad med tanke på trasé ut fra Samnanger transformatorstasjon / Børdalen
- Statnett avga høringsuttalelse, på lik linje med andre berørte, til NVE og OED som besluttende myndigheter

Statnetts hørings svar på tiltakshavers søknad:

Tiltakshaver skisserer tre mulige traseer for innføring av den nye ledningen inn mot stasjonen i Børdalen. Alternativ A kommer mest i berøring med Statnetts ledninger og beslaglegger områder som kan bli nødvendige ved justering av eksisterende anlegg. Statnett mener alternativ C er å foretrekke siden det kommer minst i konflikt med våre eksisterende anlegg. Alternativ B vil kunne begrense mulighet for utvidelse av Samnanger stasjon i sørlig retning. Tiltakshaver må påregne behov for driftsstans på Statnetts anlegg i forbindelse med strekking av liner. Dette må koordineres med Statnett i forkant, og søkes om.

NVEs innstilling: Fra Børdalen og til Frølandselva har NVE vurdert tre alternative traseer. NVE anbefaler luftledningsalternativ L1C, fordi det gir minst virkninger for naturtyper og vegetasjon, og gir mindre komplikasjoner for eventuell framtidig utvidelse av Statnetts transformatorstasjon i Samnanger. Fordelene vurderes å oppveie for ulempene med noe mer negative konsekvenser for landskap og friluftsliv ved Totlandsfjellet, og merkostnaden på 1,7 millioner sammenlignet med tiltakshavernes prioriterte luftledningsalternativ L1A.

- OED ga konsesjon i henhold til NVEs innstilling:

NVE har lagt vekt på Statnetts uttalelse. I tillegg mener NVE at L1C gir minst virkninger for naturtyper og vegetasjon. NVE mener fordelene ved L1C overgår ulempene i form av noe mer negative konsekvenser for landskap og friluftsliv ved Totlandsfjellet, samt en merkostnad på 1,7 mill. kroner sammenlignet med L1A. Departementet finner ikke grunnlag for å gå imot NVEs vurderinger